

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 8 marca 2023 r.

w Izbie Cywilnej w Warszawie

sprawy z wniosku K. J.

o zbadanie spełnienia przez SSN Jacka Widło wymogów niezawisłości
i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu
i jego postępowania po powołaniu

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 28 września 2022 r., który wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 3 października 2022 r. powódka K. J., reprezentowana przez radcę prawnego G. G., wniosła o zbadanie spełnienia przez Sędziego Sądu Najwyższego Jacka Widło wymogów niezawisłości i bezstronności, w związku z wyznaczaniem Sędziego Sądu Najwyższego Jacka Widło w postępowaniu dotyczącym przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

W uzasadnieniu złożonego wniosku powód powołał się na uchwałę połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA 1-4110-1/20 wskazując, że jego zdaniem SSN Jacek Widło z uwagi na to, że został powołany na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie ustawowym, nie jest uprawniony do orzekania w tym znaczeniu, że skład z jego udziałem będzie sprzeczny z prawem (zob. szczegółowo dokument z dnia 14 listopada 2022 r., akta sprawy - karta 70 - 74).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawą wniosku był art. 29 § 5 Ustawy o Sądzie Najwyższym w brzmieniu obowiązującym od dnia 15 lipca 2022 r., zgodnie z którym dopuszczalne jest badanie spełnienia przez Sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i postępowania po nim, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Natomiast na podstawie art. 29 § 9 i 10 przedmiotowej ustawy wniosek o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki określone w art. 29 § 5 oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie. Wniosek niespełniający tych wymagań podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

W ocenie Sądu Najwyższego wniosek strony pozwanej podlega odrzuceniu z powodu braku spełnienia przesłanek określonych w art. 29 § 5 Ustawy o Sądzie Najwyższym. Wskazano w tym piśmie, jakie okoliczności towarzyszące powołaniu Sędziego Sądu Najwyższego do pełnienia urzędu postrzegane powinny być jako naruszające standard niezawisłości i bezstronności. Wprawdzie w motywach tej części wniosku strona pozwana powołała się jedynie na doniesienia medialne, jednak formalnie wymaganie zawarte w art. 29 § 5 Ustawy o Sądzie Najwyższym zostało spełnione. Nie wyszczególniano, jak przedstawia się sytuacja z przesłanką zachowania się Sędziego Sądu Najwyższego po powołaniu. Strona pozwana przede wszystkim nie wskazała, jak w okolicznościach sprawy o sygn. akt I CSK 4639/220 ewentualne naruszenie standardu niezawisłości lub bezstronności związane z powołaniem na urząd sędziego i późniejszym postępowaniem sędziego mogłoby wpływać na jej wynik przy uwzględnieniu okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Strona pozwana przytoczyła m.in. stanowisko, że „przesłanka nieważności postępowania przewidziana w art. 379 pkt 4 k.p.c. (sprzeczność składu sądu z przepisami prawa) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami Ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.” wraz z odniesieniem do licznego orzecznictwa krajowego i zagranicznego. Podkreślono we wniosku powódki jednocześnie okoliczność składania wniosków przez sędziego na podstawie art. 51 k.p.c., ich podstawa w ocenie strony pozostaje nadal aktualna, jak również fakt, że w części spraw skargi kasacyjne pozwanej nie zostały przyjęte przez Sąd Najwyższy do rozpoznania oraz stanowisko, że „każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie, przez niezawisły i bezstronny sąd, ustanowiony ustawą przy rozstrzyganiu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym”. Na marginesie przedmiotowych rozważań pojawia się, zdaniem Sądu Najwyższego rozstrzygającego ten wniosek, interesujący problem skutków ponawiania wniosków przez Jacka Widło na ocenę Jego jako sędziego, a w szerszym ujęciu na funkcjonowanie systemu orzeczniczego.

Stanowisko strony pozwanej bez wykazania wpływu na wynik sprawy prowadzonej pod sygn. akt I CSK 4639/220 nie może zastąpić przytoczenia wszystkich trzech przesłanek zawartych w art. 29 § 5 Ustawy o Sądzie Najwyższym (zob. szczegółowo dokument z dnia 14 listopada 2022 r., akta sprawy - karta 70 - 74, postanowienia z dnia: 18 stycznia 2023 r., sygn. akt III CB 23/22, 1 lutego 2023 r., III CB 25/22). Sąd Najwyższy podkreślił (postanowienie z dnia 23 lutego 2023 r., sygn. akt I ZB 44/22), że przez okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 Ustawy o Sądzie Najwyższym należy rozumieć nie okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), lecz indywidualne okoliczności powołania, odnoszące się do konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności, a konstrukcja tzw. testu niezawisłości i bezstronności dotyczy każdego sędziego, niezależnie od daty jego powołania.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uznał, że wniosek nie spełnia wymagań formalnych określonych w art. 29 § 9 pkt 2 i na podstawie art. 29 § 10 Ustawy o Sądzie Najwyższym orzekł jak na wstępie.

ał